

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON 16 OLDAL TERJEDELEMMEL.

Előfizetési ára:
a magyar birodalomban és Ausztriában:
Egész évre 4 kor.
Fél évre 2 kor.
Negyed évre 1 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Práter-utca 44. sz.

— Egy petitsor hirdetés ára 20 fillér. —

A német birodalom államaiba egész
évre **6 korona.**

Európa egyéb államaiba és Amerikába
egész évre **8 korona.**

A nép „jóakarói.”

A most folyó országgyűlésen az egyik bársonyszékben ülő miniszter azt mondta az ő beszédében, hogy:

„a kormány a népnek mindig a javát akarta, de különösen akarja most . . .”

Szép szavak. Gyönyörű szavak. Csak ember legyen, aki ezeket a mézédés szavakat el is higgye. Fájdalom azonban, hogy úgy a *mult.* mint a jelen meghazudtolja ezeket a szép szavakat.

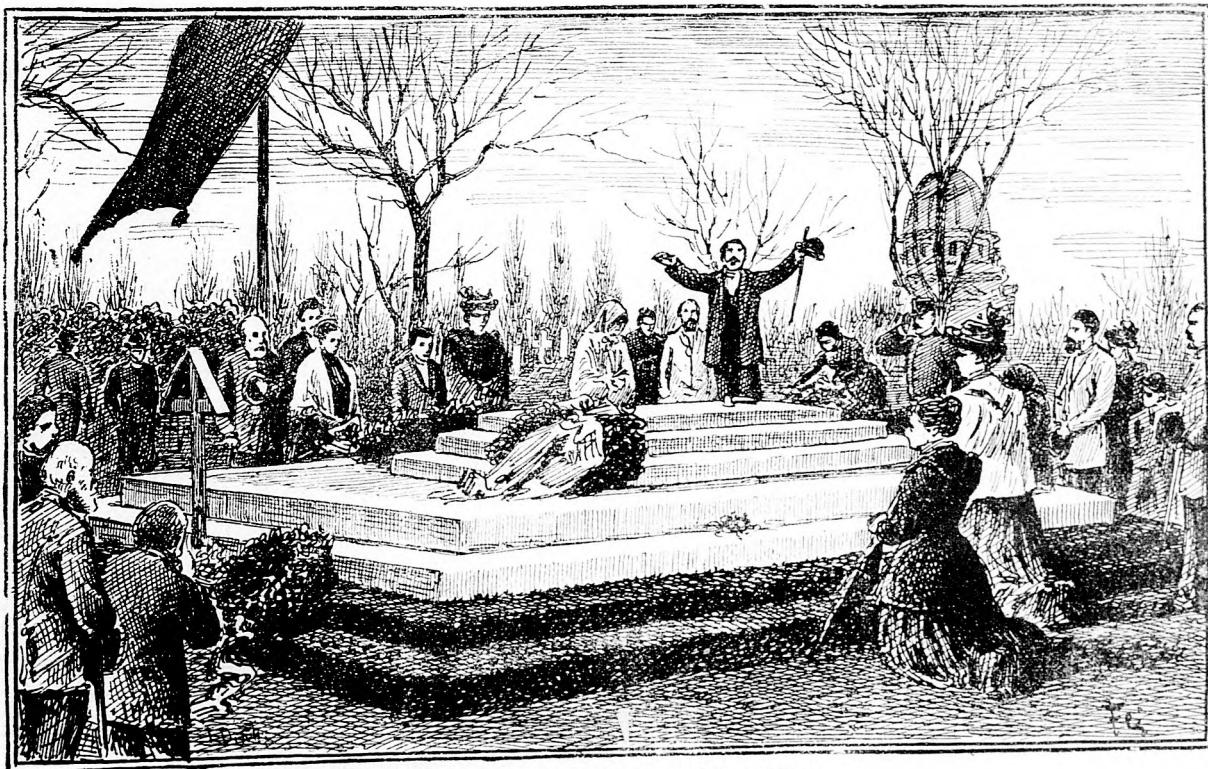
A *mult!* Igenis, a *mult.* Az a *mult,* amely tele van sötét foltokkal, helylyel-közel a nép vérével. Avagy talán azt hiszik, hogy a nép feledte a 96-iki választásokat? Azt hiszi a mi mélyen tisztelt „jóakarónk”, a bölcs kormány,

hogy a „buta néptömeg” — amint egy liberális képviselő elnevezte a népet — elfeledte azokat a golyókat, amik halottá tettek néhány embert — *akkor?* . . .

Igen is *akkor,* kilencvenhatban, a képviselőválasztáskor, amikor a politikai erkölcstelenség ült országos zsibvásárt a legaljasabb tivornya mellett, eltorzítására az alkotmányosságnak, s meggyalázására a liberálisizmusnak.

A nép „jóakarói” győztek. Csakhogy ez a győzelem a gyalázat ágyában fogantatott. Nem nehéz tehát megjósolni, hogy gyalázat által is fog elpusztulni.

Mert hiszen azok a bizonyos „jóakarók” olyan rendszerhez folyamodtak, amely minden, csak nem tisztességes. Ez a rendszer pedig a hazugságnak, furfangnak, erőszaknak, romlott-

Halottak napja a budapesti temetőben.

ságnak, elszánt butaságnak és a vakmerő önzésnek a rendszere.

Hekuba nekik — a „jóakaróknak” — a nép, akkor, amikor már ott ülnek, benn, a Házban, élvezvén havi hatszáz korona zsoldjukat.

Hanem akkor, mikor még nincs a kézben a mandátum, oh, akkor folynak az ékeesebbnél ékeesebb „jóakaró” szavak. Teszem például, az egyik husos-fazekas ilyeneket mondott megválasztása előtt:

„Igenis: a nép el van keseredve sorsa fölött. Zugolódik, mert nagy és elviselhetetlen a terhe. Sok az adója. Mert nehéz a megélhetése. Mert nyomorog. Mert rossz az igazságszolgáltatása éppen úgy, mint a közigazgatása. A föld népét tehát mi — (már illik tudni, ök, a „jóakarók”) fölfogjuk szabadítani a földbirtokosok tisztjeinek és a nagybérlőknek az önkényétől. Megszabadítjuk őket a Mózes-boltosok és a hitelezők zsarolásaitól. Lefogjuk szállítani az adót. Az előljárók haszonlesésétől, a bírák részrebajlásától, a szolgabírák, jegyzők és adóvégrehajtók basáskodása alól mi, csakis *mi* (már illik tudni, ök, azok a bizonyos „jóakarók”) fogjuk fölszabadítani. Mert nem szabad a magyar népet elpusztulni hagyni. Nem, és százezerszer nem . . .”

Ime: milyen szép szavak, milyen szép *igéret*ek ezek! De hát — miként a kecskeméti polgár mondja — a szó csak — szellő, az írás csak — papiros, hanem a pénz beszél, uram, a pénz!

Vagyis — ebben az esetben — mélyen tisztelt „jóakaró” urak — a **tett** beszél. Csak-hogy az a mélységes fájdalom ám, hogy ez a „tett” nem tud beszélni. Igen egyszerű okból: azért, mert *nincs meg*. Mert a tisztelt — eget-földet ígérő, a megválasztása előtt kézzel-lábbal hadonászó, az örök üdvösségére esküdöző honatya — megválasztása után mélységesen *hallgat*, tartván azt az arany közmondást, hogy: beszélni ezüst, de hallgatni arany. Hát inkább hallgat. Amikor pedig beszél, csak egy szót mond *Igen-t*, vagy *Nem-et*, aszerint, ahogyan *muszáj*.

Tehát azokat a gyönyörűséges szavakat — a kecskeméti civisként — elfujta a szél, ugye? Mert hiszen nem mennek azok teljesedésbe. Sőt ellenkezőleg: a nép nyomora napról-napra nagyobb lesz. Az adó évről-évre több. A terhek mindinkább elviselhetetlenek.

Pedig a nép azért szavazott képviselőjére, hogy ezeken a bajokon segítve legyen. Hogy fölemelhesse egy kicsit az adó súlya alatt meggörnyedt vállait. Hogy csak egy kicsit, csak egy mákszemnyivel legyen jobb sorsa. Hogy képviselője — egyszóval — legyen az ő *jóakarója*, igazi értelmében a szónak.

No és? Hát nem hallod — te szegény,

földig tiport, agyoncsigázott. — jó nép, nem hallod, hogy „jóakaródnak” tartja magát a liberális had?

Jóakarod-e az, aki — ha adót fizetni nem tudsz, (mert hiszen termésed se volt) megütteti a dobót a házad portáján?

Jóakaród e az, aki az adók fölszámolását megszavazza?

Jóakaród e az, aki ellicitálja lábad alól a földedet?

Jóakaród-e az, aki pártját fogja a zsidók uzsoráskodásának?

Jóakaród-e az, aki az isteni törvényeket lábbal tiporta, ki a kétezer éves vallást, az Istennel együtt a lomtárba lökte?

Jóakaród-e az, aki a gyászos kilencvenhatodiki tatárjárás után téged már megse ismer?

Jóakaród-e az, akiben nem bízatsz? mi?

Ugy-e — azt mondod te is — a pokol fenekére az ilyen jóakarókkal! Pedig hát látod édes atyámfia, — mind ennek csak *magad* vagy az oka. Mert az igazi, az őszinte, cícomázatlan beszédre nem hallgatsz. Akkor süket vagy. A mézes-mázos beszédeknek, a kakaslábon forgó aranyvárat ígérő beszédeknek azonban tárva vannak a te füleid. Az éretted küzdő, a javadat, az igazadat akaró embert nem látod meg. Akkor vak vagy. A te ellened harcoló, téged s családot tönkretévő, családi fészketed földuló mamelukot azonban meglátod . . .

Oh, népem: ne lásd meg, ne hallgasd meg te ezeket, a te „jóakaróidat.” Hiszen most már fölnyilhatnának a te szemeid. Most már láthatnál, Most már tudnod kellene, kik a te *igazi* jóakaróid? Nem azok, akik *annak* hirdeték magukat, hanem azok, akik a **29 pontu néppárt elveit vallják**.

Ezekre hallgass te annak idején. Őket lásd meg te annak idején. Mert az, aki ezeket az elveket vallja és hirdeti: az megis tartja, be is váltja a szavát. Mert akinek a 29 pont programja, az küzdeni fog a te igazadért, megvédi a te családi tüzhelyedet, megszabadít az uzorától, megszabadít a roskadozó válláidra rakott terhektől, mert ez — a 29 pontot valló ember lesz — a te *igazi*, a te *őszinte jóakaród*.

Tehát tudni fogod a te kötelességedet, ugye-e?

Adja az Uristen, hogy tudd is!

(v. i.)

Éljen az önáló vámterület!

Éljen a gabonauzsora megszüntetése!

Éljen a földadó leszállítása!

Éljen a választási törvény módosítása!

leg hatalmasabbal, mely a Kálvárián mutatta meg erejének megfoghatatlan nagyságát. Hanem ez — a halál — a szeretet fölött csak pillanatokig uralkodott.

Diadala muló volt. Mert utána az isteni Szeretet győzelme következett, mely ott lebeg a temetők sírhantjai fölött. Ezt a szeretetet keressétek sírjaitok kivilágításánál, s ha megtaláltátok, meggyőződtek majd arról, hogy a kegyelet által gyújtott lángoknak fénye elhomályosul a Szeretet fénye mellett. Vigaszt, örömet találtok a halálban. Érezni fogjátok megjavulástokban a Megváltónak vágyát, mely az igaz lelkekkel való egyesülést óhajtja. És e vágy — higyjétek el — megfogja törni a halált.

Memento mori!

Valjon hány ember él a föld kerekiségén, akinek ne volna halottja? Kevés. Vagy talán egy se. Te édes anyádat siratod, — szomszédod édes anyját, — én mindkettőt, — szomszédod a gyermekét, a gyermek a testvérjét, a testvér jó barátját, ez egy másikat — ez ismét másikat.

Igy megy ez végnélkül, szakadatlanul. Mert hiszen semmisse olyan bizonyos, mint a halál. Avagy csak nézzük az erre illő közmondásokat: „Meghalunk mindnyájan! Halál ellen nincs orvosság. Elkerülhetetlen, mint a halál. Olyan szerződése van, mint a halál. A halál akkor is kaszál, mikor nem várják. Azért születünk, hogy meghaljunk. Nincs fölírva homlokodra, hogy mikor halsz meg. Mindent megvalthatunk, csak a halált nem. Kegyetlen, mint a halál“ . . . és a többi.

No, és mi élő emberek ezzel a rettenetes tudattal szemben, valjon hogyan viselkedünk?

Ne várd édes atyámfia, hogy erre a kérdésre a választ is megadjam. Nézz körül házádban, avagy nézz körül az emberek között. Majd megtalálsz ott a szomorú feleletet.

Igenis: tudjuk, hogy meghalunk, mégse aszerint élünk. Cívakodunk, veszekedünk, pölekedünk, kioltjuk embertársaink életét, vagy eldobjuk a magunkét. Pedig ehhez csak a Halálnak van joga. Megkárosítjuk felebarátunkat. Nem tiszteljük szülőinket. Embertársaink kárát óhajtjuk. Kárt teszünk annak vagyonában. Irigyeljük a jó módját. Kevélyek, büszkék vagyunk a saját gyarló testünkre, avagy az újjunkon ragyogó gyémántgyűrű fénye elkápráztatja a szemünket s megvetjük, lenézzük embertársunkat . . .

Pedig: memento mori: Meghalunk mindnyájan. És valjon ez a most büszkélkedő hustömögünk mivé lesz? Ugyebár: semmivé, azzá, amiből alkotva lett: *porrá*.

Oh, higyjétek el, nyomorultak vagyunk mindnyájan. Higyjétek el, hogy ez az élet csak arra való, hogy fölöttünk — életünkön — a Halál uralkodjék. Avagy azt hiszed — te gyarló ember — hogy örökké élsz? Hiszen csak a temetőbe kell menned. Csak olvasnod e sírfelirásokat: „Élt 70 évet.“ Egy másikon: „Élt 92 évet.“ Egy harmadikon, negyediken: „Élt 98, vagy 100 évet“ . . . Talán ez az utóbbi is azt gondolta száz

éves korában, hogy sohse fog meghalni. És látod: mégis meghalt . . .

Memento mori!

Légy gyenge, vagy erős — szegény, vagy gazdag, — koldus, vagy király, — szolga, vagy ur, — fiatal, vagy öreg, — szép, vagy rut, — bölcs, vagy oktalan, — szerény, vagy kevély, — jó, vagy rossz, — igaz, vagy igazságtalan; meghalsz, — mert megvagyon írva:

A gyöngé és erős,
Félekény és a hős,
Meghal egyaránt.

Memento mori!

Ez a két szó lebegjen teelötted életednek minden percében. Mert, ha ez a két szó lesz a te jelszavad: akkor a te haláloed olyan lesz, mint az életed: nyugodt, békés, csöndes. Ha az irigység sárga, hegyes fulánkja evődött a lelkedbe, e két szóra gondolj: memento mori! Ha embertársad vagyonában akarsz kárt tenni, e két szó csendüljön meg a füledben: memento mori!

Ha e két szó belevésődött a szivünk teljes közepébe: akkor nem élhetünk mi rosszul. Akkor nem leszünk fennhéjázók. Akkor nem bántjuk a másét, mert hiszen — memento mori — meghalunk.

Oh, keserves, fájdalmas jajszó ez, ugye? Csak-hogy akitől életünket nyertük, s aki a *Halállal*, afölött rendelkezik: a mi keserves, fájdalmas, szenvedésbeli halálunkra vigasztalást is adott. Ez a vigasztalás ott látható a temetők kapui fölött. Csak egy szó. De fontos, magasztos szó. Ezt a szót csak maga az Isten, a ki a legnagyobb Szeretet — alkototta. Ebben a szóban ott van jövő életünk reménysége, szent hitünk záloga. Ebben a szóban ott van maga az Isten, ott van az ő kereszthalált szenvedett fia. Ez a szó a mi vigasztalásunk, édes örömünk, boldogságos édességünk. És e szó:

„Föltámadunk!“

Sárvári.

Naptárak az 1901-ik évre.

Lapunk kiadóhivatalában (a Szent Gellért kath. műintézetnél, Budapest, VIII., Práter utca 44.) a jövő 1901-ik esztendőre a következő naptárak rendelhetők meg:

Szent István Naptár, ára	60 fill. (30 kr.)
Szent József Naptár, ára	60 fill. (30 kr.)
Lourdesi Nagy Képes Naptár, ára	60 fill. (30 kr.)
Keresztények Naptára, ára	50 fill. (25 kr.)
Gazdálkodók Naptára, ára	60 fill. (30 kr.)
Gazdasszonyok Naptára, ára	1 kor. (50 kr.)

Tömeges megrendelésnél: a Szent István Naptárból, Szent József Naptárból, Lourdesi Nagy Képes Naptárból, s a Gazdálkodók Naptárból — külön-külön — 10 darabot 5 kor. 20 fill. (2 frt 60 kr.) 20 darabot 10 kor. (5 frt.) 40 drbot 19 kor. 20 fill. (9 frt 60 kr.) 100 drbot 44 koronáért (22 frtért), továbbá: a

Keresztények Naptárból 10 drbot 4 kor. 50 fill. (2 frt 25 kr.) 20 drbot 8 kor. 40 fill. (4 frt 20 kr.) 40 drbot 16 kor. (8 frt) 100 drbot 36 kor. (18 frtért) végül: a

Gazdaasszonyok Naptárból 10 darabot 8 kor 40 fill. (4 frt 20 kr.) 20 drbot 16 koronáért (8 frtért) szállítunk.

Hiszszük, hogy olvasó közönségünk naptárait csak is nálunk szerzi be s egyuttal kérjük őket, t-rjeszszék ismerőseik s barátaiik körében is.

Olvasóinkhoz. Lapunk mai számához levelezőlapos **gyűjtőiveket** mellékelünk. Tettük pedig ezt azért, hogy t. olvasóink **gyűjtsenek lapunkra előfizetőket.** Iparkodjanak minden jóra való embert a Magyar Néplap zászlója alá hozni. Oda holja tiszta igazságot mérk. Önmagát erősíti a nép, ha e kis ujságot erősíti, mert e lap magyar nép leghivebb barátja és legbátrabb védelmezője. Nem szükséges az előfizetést egyszerre beküldeni. Mi azoknak akiknek nevei a gyűjtőiven lesznek. — mutatványszámot küldünk s csak ezután — ha megvannak azzal elégedve — kérjük az előfizetést, **amit azonban most is be lehet küldeni.** A gyűjtő **maga egy levelezőlap,** amelyre csak két krajecáros bélyeg kell, s kitöltve hozzánk kell küldeni. Mindenkinek aki őt előfizetőt gyűjt, s az előfizetést beküldi: kiadóhivatalunk szíves fáradságáért **egy jövő évi díszes, csinos katolikus naptárt** küld meg. Mi más jutalmat — mint olvasóink meglegedését és bizalmát. — nem kérünk s nem várunk. Programmunk pedig ugyanaz, ami eddig volt: **szolgálni a keresztény magyar népet, védeni annak jogait, meglátni s orvosságot adni az ő bajaira** s a munka után, szórakoztatni, szívüket, lelküket nemesíteni — s végül vallani és hirdetni a **29 pontot,** az utolsó lehetélig!

Bizvást hiszszük tehát, hogy t. olvasóink, üres idejükben barátaiik, ismerőseik, szomszédaiik között lapunkat terjeszteni s arra minél több előfizetőt fognak gyűjteni. Ebben a hitben vagyunk hazafias üdvözléttel

a **Magyar Néplap**
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Heti naptár. Nov. 4. Bor. Károly. Nov. 5. Imre herceg. Nov. 6. Lénárd hitvalló. Nov. 7. Engelbert vért. Nov. 8. Gottfried püsp. Nov. 9. Tivadar vért. Nov. 10. András hitvalló.

Jubileumi ünnepség Komáromban. A Komáromban levő katolikus egyesületek mult vasárnap hódoló ünnepséget rendeztek a magyar kereszténység 900 éves fennállásának emlékére. Már hajnalban megkondultak az összes templomok harangjai. Az ünneplő egyesületek a Mailáth-iskola udvarán gyülekeztek s testületileg vonultak a templomba, ahol *Kohl Medárd* dr. püspök tartotta a hálaadó istentiszteletet. Mise után körmenet volt, délután 5 órakor pedig ünnepélyes vecsernye. Vecsernye után hangversenyt tartottak a Mailáth-iskolában, esti 8 rakor pedig toronyzene volt, melyet fáklýsmenet előzött meg.

Nem akarta a császárt bántani. Nagy János gazdamber életének javarészét Hosszupetényben, a katonasort pedig az ötvenkettedik ezredben szolgálta le. Mint vitéz, egyszersmind puccmeisztere is volt egy önkéntes urnak, a kitől többek között egy bajonetsziját kapott ajándékba. Hazakerülvén Hosszupeténybe, a gazdálkodás után látott s mivelhogy a szíjnak egyéb hasznát nem tudta venni, egy szép tinó nyakába kötötte, csupa dísznek. A tinót pedig behajtotta Pécsre a vásárra. Az állat nyakán nagy csudálkozást keltett a kétéfejű sas és valami haszontalan, árulkodó ember feljelentette Nagy Jánost tinóstul a szolgabírósnágnál. Itt aztán kisélt, hogy jámbor ember Nagy János és jámbor állat a tinó, a följelentő pedig haszontalan fráter. Mert hát — ugymond Nagy uram — nem akarta ő bántani a kétfejű sassal a császárt. Dehogya is akarta.

Nagyapa, fiu és unoka az oltár előtt. Megható, lélekemelő eseménynek volt október 23-án szemtanuja *Bellye* kis község. Akkor vezette ugyanis oltárhoz *Matisek* József menyasszonyát, Kirchner Annát. Az oltárnál tőlük jobbra a völegény öregapja és öreganyja, baljukon pedig ugyancsak a völegény édesatyja, édesanyja térdepelt. Előbbiek 50, utóbbiak 25 évvel előbb kötöttek házasságot és most ők is megjelentek, hogy az egyház áldásában résztvegyenek. Az egész *Matisek*-család a falu legmunkásabb, legderekkabb családjai közé tartozik, kik egy uttal az istenfélelemben, az igazi keresztény érületben is példaképül szolgálhatnak másoknak.

Aki nem türi a nemzeti szint. Az egyik budapesti katonai kórházban történt a következő fölháborító eset: *Flóra* közöshadseregbeli egészségügyi tiszt meglátta, hogy *Mudán* egyéves gyógyszerész önkéntes siphájának belése nemzeti színű: *piros-fehér-zöld.* A főhadnagy erre megszólította az önkéntest, a siphából pedig kiszakította a belést, kijelentvén, hogy ilyen belést nem szabad használni, lehet akármilyen színű a belés, akár muszka, vagy oláh színű, de *ilyet ő nem tür.* Hát tisztelt *Flóra* uram: mi csak azt csudáljuk, hogy őnt ez a *jó ország* itt eddig megtűrte, s ki nem kergette valahova — a magyarfaló oláhok közé. Aki Magyarorázaigon eszik kenyeret, az tanulja meg, hogy annak a színe *piros-fehér-zöld.* Aki pedig ezt nem tudja, vagy nem akarja tudni, az olyan embert — még ha közös hadseregbeli is — ki kell kergetni ebből a *jó ország*ból.

Akit kétszer soroztak be. Ilyen is megtörténik ebben a mi hazánkban, ahol a jog, törvény és igazság uralkodik. *Szilágyi* György, nagybajomi 36 éves földmivessel esett meg az a kellemetlen dolog: hogy most másodsor sorozták be. Először 1893-ban hívták be, amikor tisztességgel le is szolgálta a három esztendő. Ezután nyugodtan tért vissza Nagy-Bajomba. A most megtartott pótsorozáskor aztán nagy meglepetés érte *Szilágyit.* Behívót kapott a sorozásra, hol minden mentegetőzése ellenére ismét feleskették, bizonyosan valami

másik Szilágyi György helyett, aki még nem szolgálta ki a királyt. Így aztán Szilágyi akarva, nem akarva, kénytelen ismét lovat pucoválni, míg ki nem derül az igazsága.

Az akasztófa előtt. Bizony, bizony már ott állnak a szatmári gyilkosok: az uri Papp Béla, meg a juhász Zsoldics Mihály. Papp Béla volt ugyanis az, aki fölbérelte juhászát, hogy löjje le testvéröccsét. A királyi kuria a múlt héten elvetette a semmiségi panaszt. Kegyelemre pedig csak Zsoldicsot ajánlotta. A kegyelmi kérvény most ment föl a minden kegyelem forrásához, a királyhoz. Az ő kegyelmes kezeiben van letéve a gyilkosok élete. Addig pedig, míg a *határozat* megjön, Zsoldicsot meglátogatja az ő hitestársa, majdnem minden nap. Beszélni azonban nem tudnak. Mert beszéd helyett egymás nyakába borulva — sírnak, zokognak.

Vén kecske is megnyalja a söt. *Utvin*, zemplén-megyei községben, október 17-én fölakasztotta ma át Müller Miklós 79 esztendőös öreg ember, afölött való bánatában, hogy egy falujabéli alig 17 esztendőös leányzóba lett fölig szerelmes, aki azonban az öreg ember szerelmét nem viszonozta. Így hát nem teljesült be Jókai Mórnak mondása, hogy *öreg ember — nem vén ember*. — Bizony öreg is az, vén is az.

Nem szép dolog. Bihar megyében, a jankai hegyen, a múlt héten halt meg egyike a nagy idők tanuinak, *Bokor Illés*, negyvennyolcas honvéd, 78 éves korában. Az elhunyt még életében mindig arra kérte a környezetét, hogy Diószegen, felesége mellé temessék el, amely község a jankai hegyől egy félórányira van. A diószegi lelkész azonban megtagadta az eltemetést, okul adván, hogy az elhunyt a nép körében boszorkány hírében állott. A diószegi agg honvédek erre felkérték a félegyházi református lelkészt, aki minden ellenvetés nélkül eltemette a nagyidők ősz tanuját. A diószegi lelkész pedig jól tenné, ha leckét venne a vallási türelmességből, először, másodsor megtanulná, hogy már a XIII-ik században se voltak boszorkányok. Melyik kollégiumban tanult a tiszteletes ur?

A Jancsi bankók. Ki ne ismerné a Jancsi bankót? Vagyis azt az eljárást, amikor a munkások bérét nem pénzben, hanem italmeműben, vagy más iparcikkben adják ki. Sokat fáradoztak a hatóságok, hogy a munkások eme megrovidítését célzó jogtalanságnak elejét vegyék. Most legutóbb Bars vármegye közgyűlése adott ki egy szigorú szabályrendeletet a Jancsi bankók ellen. Tehát a munkaadónak ezután Bars megyében nem szabad holmi utalvány-cédulát adni a munkásnak, amely valami koreszmában ételre, italra beváltható. Bizony üdvös dolog volna, ha Bars megye példáját a többi megyék is követnék s a szegény nép kizsákmányolását, megkárosítását célzó Jancsi-bankókat egyszersmindenkorra kiküszöbölnék.

Vadállati kegyetlenség. Székelyföldön, Tusnádon nagy izgatottságban tartja a lakosságot egy gyilkosság, a melynek áldozata *Balázs Mihály* erdőőr. Balázs ugyanis ezelőtt két héttel eltűnt s a folytonos keresés és kutatás dacára nem lehetett róla semmitse hallani. A napokban azonban megtalálták a csatószegei erdőben agyonlöve és állítólag derekánál ketté vágva. Hogy ki lehetett a borzasztó gyilkosság elkövetője azt a megindult erélyes nyomozás fogja csak kideríteni.

Lélekkufárok. Bécsben a minap letartóztattak egy 41 esztendőös *Koblen* Henrik nevű zsidót, feleségestül, akik hiszékeny, ártatlan fiatal lányokkal kereskedtek. A lelketlen

kerítők magyarországiak, mert a nevezetes férfit és felesége Puchón születtek. A kazár honfi — és honleány eme tetének nem igen örvendünk. Jó volna, ha nem hozzánk, hanem legilletékesebb helyükre: Egyiptomba zsuppolnák el a tisztas házaspárt.

Ötven ember halála. Az *Eugenia* tengeri személyszállító hajó Kazánja *Liverpol* mellett, a földközi tengeren szétrobbant. A robbanás ötven ember életét oltotta ki. Még pedig 23 utas és 17 hajóalkalmazott lett a robbanás áldozata.

A **zentai aranyemberek, vagy Attila kincse.** A bácskaiakat nagy izgatottságban tartja egy furfangos módon kiesztelt családi eset. Egy zentai paraszt, Lirzlin Gyuró és felesége, Katica elhíresztelték, hogy ők megtalálták Attilának, az isten ostorának kincseit. A monda szerint ugyanis Attilát, a hunok királyát rengeteg kincseivel együtt temették el. Most ezeket a kincseket találták meg Gyuróék. Akadt is elég hiszékeny ember, aki hitelt adott nekik. Legelső volt egy zsidó asszony: Schlesinger Sarolta, akinek Gyuróék kétezer koronáért egy *aranyrudat* adtak. Az arany rud azonban — rézből volt. Így font be vagy egy tucat ember a svihák házaspár, míg most rajta vesztettek itt Budapesten, ahova, igen teimészatesen híre jött Attila kincseinek. A rendőrség letartóztatta az *aranyrudas* házaspárt.

Öreg bojtár. Gál Gábor rádapusztai gulyás nyolevan éves édes apját, Gál Józsefet fogadta meg bojtárnak. Az öreg bojtár azonban nem tudott kijönni a fiatalokkal. Különösen menyé, Gál Gáborné keserítette el az életét örökös kizsákaival. Egy ilyen elkeseredett pillanatban az öreg Gál jól megkéselte a menyét. Hétfőn tárgyalták ezt a szomorú dolgot a törvénynél, amikor az öreget, súlyos testisértésért 10 hónapi börtönműre ítélték.

(r.) **Nagyothallás.** Egy gazdag hölgy, ki dr. Nicholson mesterséges fülkagylói által nagyothallásából és fülzugasából teljesen kigyógyult, az illető orvos intézetének 25,000 forintot adományozott oly czéllal, hogy oly süket vagy nagyothalló egyének, kik nem szerezhetik meg maguknak a fülkagylókat pénzért, azokat ingyen kaphassák. Levelek intézendők: **5140. sz. Nicholson-intézet, Longcott, Gunnsebury, London. W.**

Az új évnegyed alkalmával bizalommal és tisztelettel kérjük kedves olvasóinkat, hogy ujítsák meg előfizetéseiket, s azok, kik még hátralékban vannak, sziveskedjenek hátralékaikat is beküldeni.

Lapunk előfizetési árai:

Egy évre 4 kor.
Fél évre 2 „
Negyed évre 1 „

KELETI J. kötszerész ur hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

Éljen a házadómentesség!
Életünket és vérünket *Istenért, Szabadságért, hitünkért!*
Éljen a hazafias szellemű független néppárt!
Éljen a 30 hold adómentessége!

TÁRCA

Halottak estéjén.

Zúgnak a harangok
Hangja int bennetek:
Halottak napja van,
Sirkertbe menjetek
Ti, élő emberek!

A sir alatt alvók
Várnak ma reátok.
Sirhalmaikra hát
Gyujsatok világot,
Hintsetek virágot.

S virág közé talán
Pár könyecsepp elvegyül.
Hadd súgja boldogan
Az, ki ott szenderül:
— Nem vagyok egyedül.

S rebegjen ajkatok
Szívből jött szép imát,
Higyjétek, többet ér,
Mint sok csinált virág.
Vagy sok méceses-világ

A könnyük porladó
Szivekbe hullanak,
S a sirból szeliden
Hallhatók e szavak,
(Amit mond holt ajak:)

— Ámbár holtak vagyunk,
Ám azért érezünk,
Kiomló könyetek
Oly jól esik nekünk.
Szívetek van veünk.

Mert, míg a könnyü hull.
Miket mi ma kapunk.
Bár porlik egyaránt
A szívünk és agyunk:
Feledve nem vagyunk.

... Zúgnak a harangok,
Hangja int bennetek:
Halottak napja van,
Sirkertbe menjetek
Ti, élő emberek!

Vathy István.

Öt óráig halva.

(Alkalmi história.)

Igenis: öt óráig halva voltam — én, tisztelettel alulirott. Tökéletes halott. Amig élek: eszemben lesz ez az öt órai halotti állapot . . . Eimondom a históriáját, mert éppen kapóra jön . . .

Hát ugy volt, kérem szeretettel, hogy . . . azaz kezdjük a legeslegelején.

Mindenszentek napja volt. Egész nap piszkos, nyirkos eső zihált. A virágkereskedők, meg a bábosok. — akik fagyut is öntenek — aztán meg a temetői bakterek, szomoruan néztek föl az ölmos, szürke égre. Közbe dörmögtek is valamit. Mintha ezt dörmögték volna:

— Tessék! Egész héten jó idő volt. Oszt' ma esik. Ma muszáj esőnek lenni. Mert hát nekünk lehetne egy kis — keresetünk! — — Oszt' itt van ni! Esik! De, hogyan esik! Szó sincs róla, hogy estének előtte megálljon. Fucescs mindennek! Nyakunkon a sok koszoru, a sok méceses! Mert ki az ördög menne ki ilyen rutságos időben a temetőbe? Hogy az a menydörgös . . .

A többit már nem írom ide. Bétéve is tudjuk a folytatást.

Mondom, egész nap — halottak estéjének napján — zihált az eső. Tisztelettel alulirotnak meg egész napon által irtózatos fejfájása volt. Dehogy is irtózatos: hanem rettenetes, borzasztó, kimondhatatlan, leírhatatlan. A szerkesztőségéből is már kora délután haza kellett mennem. Olyan nehéz volt a fejem, mint valami tiz akós hordó. A zsebeim tömve voltak zsebkendővel. Nem az eső áztatta meg. Jaj, dehogy is az. Hanem az arcom közepén diszjelgő — ize — orr. Jaj, dehogy is orr volt az! Hiszen nagyobb vala akkoron, mint a kiállításbéli ceglédi hires ugorka. Sőt talán ennél is nagyobb vala. Talán akkora vala, mint a somlyói hegy.

Mondom, haza kellett mennem. Oszt' lefeküdtem nyikorgó, nyöszörgő, rozzant lábu, vedlett, kopott bőri bórplagomra . . . Háziasszonyom — özvegy Krepelkáné tensasszony — teát főzött. Azt mondta, hogy amilyen forrón csak tudom, igyam meg. Ugy tevék — és az ajkam, és a nyelvem elégett vala.

Most már tehát nemcsak a fejem, de a szám, meg a nyelvem is fájt. Boldogult Krepelka Kajetán özvegyét — Krepelkáné tensasszonyt — egy bizonyos helyre kívántam. Nem oda, ahol, — miként a jóllakott poéta mondta, — „ti-ztább a patak s zengőbbek a dalok“ — nem. Hanem oda, ahol „jajgatás és fogcsikorgatás lé-szen mindörökön — örökké — amen.

— Meg kell halnom! — ordítottam föl kinomban — széthasad a fejem! Vagy talán már szét is hasadt! Talán már nincs is a helyén . . . Es ekkor megtapogattam vala a nyakamat. Még ott volt a tiz akós hordó: a fejem

Kínos, pokolbéli kinhoz hasonló fájdalmaim egyre fokozódtak. Mellem meg ugy zihált, mint a megindított gözmasina forgója. A lélekzetem hörgő volt. Sze-

meim előtt már minden elkezdett homályosodni. Az egész szoba úgy forgott velem, mintha körhintán, magyarul: ringlispilén ültem volna. Kiáltani akartam Krepelkánét. De ajkamon nem jött ki egy fiabang se . . . Egyszeresak aztán sötét lett előttem a világ. A lélekzetem ott akadt meg a torkomon. A szám tátva maradt, mint a horogra akadt haresáé. Egyet rugtam . . . a keblem még egyet emelkedett . . . lassan, csendesen . . . s éreztem, hogy kezeim, lábaim hidegek, merevek lesznek . . . Aztán még egy utolsó, végső, kínos, csendes lehelet . . . és éreztem, hogy megvagyok halva . . . Meg! Nem láttam semmit. Most már a tizakós hordó — a fejem se — fájt. Sőt Krepelkáné tensasszonynak is megboesájtottam. Mert a megégett nyelvem, és a szám se fájt. Egy szóval nem fájt semmim. Tagjaimat nem birtam mozdítani . . . No! Hát megvagyok halva! Csak éppen, hogy *hallottam*, meg gondolkodni tudtam . . . De hát akkor mégse vagyok talán egészen meghalva? Persze, hogy nem. Hát akkor milyen halott vagyok? *Tetszhalott*.

Irtózatot ordítok vala akkor, ha tudtam volna, erre a rettenetes fölfödözésre. Tetszhalott! Boldog Isten! Eszembe jutottak azok a rémséges históriák, amiket gyerekkoromban, a 8 krajeáros füzetes — és nem füzetes regényekben olvastam a tetszhalottokról, az eleve eltemetettekről.

— Jerum! mi leszen velem? Mi? Mert, ha meglát vala özvegy Krepelkáné tensasszony, itt, elterülve, mint egy békát, mozdulatlanul . . . Mindenszentek! Segítsetek.

Krepelkáné, özvegy tensasszony pedig meglátott vala. Hallottam, amint bejött. Odajött hozzám. Megtapogatózott. (Most is fázom ettől a tapogatózástól.) Kezét odatette a szívemre. Onnan a fejemre. Mint valami kigyó, úgy siklott végig a keze testem minden részén. Egyszeresak aztán elsikoltotta magát:

— Jeeszsumáriaszentjőzsef! Irgalmazz nekünk! A szobaur meghalt!

Aztán úgy rohant ki, mintha az ördögök kergettek volna. Hallottam a sikoltásait a folyosón is.

— Meghalt a szobauram! Odavagyok! Meghalt az ujságirónk! Végem van! Itt halt meg nálam! Éppen most! Ezelőtt öt perce.

Alig néhány minutum alatt tömve volt a szobám. Ott volt az egész második emeletnek valamennyi lakója. Mit beszélek? Második emelet! Az egész három emeletes házból mindenki. Ott vala egy rendőr is, magyarul: konstabler, vagy ha tetszik — policáj.

A rendőr hivatalos komolysággal jött hozzám.

— Talán még él? Így szólt. Én meg szerettem volna fölkiáltani:

— Igenis, élek, oh rendőrök derék rendőre! Persze, hogy élek. Hiszen csak tetszhalott vagyok! Nyelvem azonban megtagadta a szolgálatot.

— A hullához senki ne nyuljon — szólt újra a rőndnek nemes öre — lemegyek, és telefonálok a mentőkért. Addig minden úgy legyen, amiként most vagyon.

Aztán elment.

Körülöttem pedig zibongtak a lakók.

— Bozse moj! Bozse moj! siránkozott Bucorákné, a süket tót házmesterném! Nyem kapsz tebb spergeld. Nyem kapsz tebb hatoskák ijjel. Bozse moj! Oh, Bozse moj!

Aztán egy nagyon ismerős hangot hallottam. (A második emeleten lakó Tinglitangli suszterom vala.)

— No az én cipőm ára is elmegy vele a pokolba — így szólt. De hát nem sokat veszítek. Papiros volt a cipőknek a talpa. Öt forintból lefizetett hármat . . . No, nem is veszítek semmit.

— Gazember! kiáltottam volna, ha tudtam volna.

Ismét egy ismerős hang. (Ez a hang pedig a harmadik emeletbeli Kecske szabóé vala.)

— Nekem is tartozik — dörmögte, haresa bajusza között. Egy fölöttöt csináltatott. Ott lóg ni, a fogason. Az a szürke. Harminckét forint volt. Csakhogy okos voltam: megvettem a zsidóvásáron. Aztán kivasal-tam. Olyan volt, mint a vadonatu! Persze, az ő rövidlátó szemei ezt nem vették észre. Husz forintot fizetett. Így is van rebachom a szegény ördögtől.

— Akasztófáralavó csirkefogója! — gondoltam magamban — (mert kimondani nem tudtam.)

Megint egy új hang: (Aha! Ez is ismerős. Mintha a Vencelicsné mosóném leánya, a Veronka volna.)

— Nekünk is tartozik. Az ám! Csakhogy az én mamám okos asszony ám! Az ám! Mindig visszatar-tott hol egy alsót, hol egy trikót, hol két-három zseb-kendőt. Az ám. Mert a szegény tensur sohse nézte meg, mikor a ruhát hoztam. Az ám.

— Nyomorult — ha én most élnék — gondoltam magamban — okos mamáddal együtt megbotoz-nálak benneteket. Ugy ám!

— No nekem csak ezzel a félhónappal tartozik — vette át a szót Krepelkáné özvegy tensasszony. Nem sok az egész. Csak négy forint. De hát én is okos voltam ám. Mindig voltak jó szivarjai, meg cigarettái. Mikor tisztogattam: hát öt — hat — tíz darab a *szemébe* került. Azaz hát: a fiam zsebjébe. Így tettem, mióta nálam lakik: öt hónap óta.

— Égetni való vén csoroszlya! Hát azért hiány-zott mindig szivarom, dohányom, cigarettám! Juj, ha én most élnék, hát akkor —

Hogy akkor mit csináltam volna, nem értem reá gondolkozni: mert ott voltak a mentők. Megnézett két aranysipkás, cvikkeres ur. Azt hiszem, doktorok voltak.

Odatették a fülüket a szívemre. Nem dobogott. Fölpeckelték a számat, ami — azt hiszem — hogy nyelvemmel együtt már tisztességesen föl volt hólyagok-kal szerelve. Fölnyitották a szemeimet. Aztán fölültet-tek. Kezeimet elkezdtek hátrafelé húzni. Azután meg az ég felé. Azután lefelé. Szóval, valóságos gimnasz-tikát csináltak kezeimmel. Egyszeresak aztán deákul azt mondták, hogy:

— Pericloseifinimelicitisgutae.

A nyomorultak, azt gondolták, hogy én nem tudok deákul. Mert az a kifecamított szó annyit tesz, hogy : *megütötte a guta.*

— Oh, a gazemberek! Hát ezek is azt hiszik, hogy meghaltam!

Bizony azt hitték. Mert e pillanatban rátettek valami ágyformára, aztán vittek lefelé, az utcára, ahol az általam sokszor látott fekete kocsiba tettenek, és vittenek bé — a tetemházba, budapesti nyelven : a morgóba, vagyis oda, ahol a hullákat szokták a pápaszemes doktor urak olyaténképpen vagdalgatni, amiként mifelénk a Knapp hentes bácsi a disznókat szokta vala transzírozni.

— No! Hát most igazán befellegzett . . . Be! Ott feküdtem egy márványasztalon.

— Ide tegyük, a két öngyilkos szerelmes pár közé, — szólt a hullahordó szolgák egyike.

Két öngyilkos közé! Igen: hiszen emlékezem rájuk. Tegnap lettek öngyilkosokká. Egyik a másikat lőtte agyon. Még az ujságunkban is én irtam meg szomorúságos végüket. S most tessék, itt vannak melletttem. Milyenek lehetnek, oh édes Megváltóm! Talán már a fejük bőre is le van húzva! Már a gyomruk is ki van vágva. Már az asztalon fekszik az a semmi, az a kis húsdarab, — amit szívnek neveznek, s ami a vesztüket okozta . . .

Rettenetes még gondolatnak is, hogy én is úgy járok, mint ők, mint ezek! Hogy az én fejbőrömet is leskalpirozzák, lenyúzzák, mint az indiánok. Hogy az én gyomromat is föl vágják! Először hosszában, aztán keresztben. Aztán kivesszik a szívemet. Az én szívemet, éppen úgy, mint boldogult öreganyámét (hogy adjon az Isten neki minden jót) akit igazán megütött a guta, azaz, mint a doktor mondja: Pericloseifinimelicitigutae-ban hala meg. Kiveszik!

Megborzongtam! Hát iszen jól van! Ha az ember meg van halva, hát akkor nem baj, ha vagdalják! De, mikor él! Mikor hall mindent . . .

Megakartam mozdítani a kezemet. Nem birtam. Kiáltani akartam. Nem tudtam . . . Egek! Mit csináljak! Föl fognak boncolni! Föl! Hiszen itt fekszem a hideg márványasztalon . . .

Borzasztó sejtelmem teljesült. Az ajtó kinyílt, s bejött két, hosszú, fehér vászon köpönyeges, cvikeres ur: Két doktor. Láttam, igenis. Mert most már látni is tudtam. Szemeim nyitva voltak.

Az egyik rögtön fölnyitott egy fekete bőrtáskát. Elővett egy borotvaéles kést.

Aztán odajött hozzám. Persze, csak ing volt rajtam. Aztán a kést rátette a gyomromra. Elkezdett vele csiklandozni. Valami csipést is éreztem.

Összeszedtem minden erőmet. Aztán egy nagyot rugtam — aztán — — — egy nagy zsuppsz! — és én ott találtam magamat a puszta földön, a kopottbőrös pamlagom előtt, amelynek rozzant lábai — az én rugásom következtében megtagadták a szolgálatot.

Igenis: fölébredtem, irtózatossá rettenetes *álmomból* amely öt óráig tartott. Már a fejem se fájt. Nem volt már ez a fej tiz akós hordó. Nem. Nem volt semmi bajom. Csak a Krepelkáné özvegy tensasszony kezei által főzött s *három deci rummal* megvegyített tea következtében a szám is, meg a nyelvem is fölhólyagzott . . . Hát ezért nem tudtam én kiabálni! No meg a gyomrom táján volt egy csipés: a budapesti házi állatok egyikének, a poloskának — csipése. Hát azért éreztem én gyomrom táján — csiklandozást!

István diák.

Arany mondások.

Csak a halál napját nem találjuk meg a naptárban Pedig benne van.

Többet ér a a közeli szomszéd, mint a távoli atyafi.

Négy igen fontos okból — szólt egyszer egy okos ember — hódolok a mértékletességnek. Fejem tisztán *marad*, egészségem javul, szívem könnyebbül — és tarcám nem *ürül*.

Sok ember szégyel kevés alamizsnát adni, azért nem is ad semmit.

Gyanus pásztor az, ki koma a farkasnál.

Minden baj jóra szokott fordulni, de már rendesen — későn.

Még egy orvos még egy — sirhalom.

A hálóból kisiklott hal a halásznak mindig nagyobb-nak látszik: éppenugy az elvesztett gyermek is a szülők előtt a legkedvesebb.

Aki akkor is folytatja a kártyajátékot, mikor más nyert — az önmagát csalja meg.

Jó verset írni manapság nehéz. De meg nehezebb azokat eladni.

A szerencsétlenség, vagy a balsors hasonlít a dühös kutya-hoz, mely azután szalad, aki előle fut.

Sok házaspár él együtt — elválva.

Többet ér a közeli szomszéd, mint a távoli atyafi.

Aki sokáig vőlegény, az olyan, mint aki terített asztal mellett vár az ebédre. Mire föltálnak, elmegy az étvágya az evéstől.

Isten akkor is jutalmaz némely embert, ha nem teljesíti kérését.

Mindenféle.

Pénztelen nemzet. Még ilyen is van? Van bizony. Édes atyámfia. És pedig Oroszország *tioneti* kormányzásában. A hét ezer lelket számláló nép még nem ismeri a pénzt. Árujáért, munkájáért pénzt nem fogad el. Furesák ennek a népnek egyéb szokásaik is. Náluk a tehén a fő. Ez a pénzegység. A verekedőt két tehénre, a súlyos testi sértőt öt tehénre ítélik. Ha pedig úgy magyarmiskásan, a koponyáját török be valakinek, a betörő, vagyis a koponyatörő 16 tehén birságot fizet. Itt említjük meg, hogy az első pénz a zsidóknál forgott és *sekel* volt a neve. (Egy sekel-6 tehén, vagy 1 frt 60 krajcár! Hát bizony most drágábbak a tehenek.)

Egy ritka uralkodó. *János György* porosz herceg, aki 1571-től 1598-ig uralkodott, háromszor feleségesedett. Első két feleségétől 12 gyermeke született. Mikor pedig harmadik feleségét, a 14 esztendőes Erzsébet anhalti hercegnét elvette, 55 éves volt. Ettől 18 gyermeke született. Összesen tehát 30 gyermeke volt. Hát ez is ritka fejedelem volt, ugyebár?

A pápaszemről. A pápaszem már kétezer éves. A rövidlátó, kegyetlen Néro császár pápaszemen nézte az általa fölguytott Róma égését. A mai pápaszemeket *Spira* Sándor nevű ferencrendi barát találta föl 1290-ben. A következő században már nem volt igen ritka, csak hogy mégis annyira becsülték, hogy a végrendeletben külön emlékeztek meg róla az emberek. Páduai Szent Antaltól olvassuk, hogy nemcsak ruháját, de pápaszemét is odaajándékozta a szegényeknek.

Híres kövér emberek. Ez ideig a sok „híres” kövér emberek között legkövérebb volt *Gibbon*, a történetudós és I. Frigyes vürtenbergi király. Előbbiről írja a história, hogy 30 éves korában szerelmes volt egy nőbe. S mikor szerelmét megvallotta, térdre borult a nő előtt. Fölkelni azonban nem tudott, úgy, hogy a nő cselédjeit csöngette be s azok segítségével tápázkodott föl a szerelmes *Gibbon*. I. Frigyesről pedig azt mondja a krónika, hogy amikor egy királyi lakodalmou részt vett, az asztalba félkör alakú ürt kellett vágni, hogy a hatalmas uralkodó elférhessen.

A legvéresebb háboru. Most, hogy túl a tengeren véres háboruk folynak, nem lesz érdektelen megtudni, hogy az újabb korban az amerikai Egyesült-Államok polgárháboruja volt a legvéresebb. Két millió kétszáz ezer katona közül 220 ezer 300 veszett el.

Füstbe ment milliók. Az elmúlt 1899. évben 792 ezer forint áru dohánynyal fogyasztottak többet, mint az előző évben. Ebből is látszik, hogy a dohányzás szenvedélye erősen terjed. Elfogyott összesen 51 ezer kiló tubák. (Hányat prűszköltek vajjon ettől?) továbbá 564 ezer kiló pipadohány, összesen 555 millió pakli. Elszívtak 489 millió szivart és 944 millió szivarkát, cigarettát. Ez eladott árukért összesen 46 millió forintot kapott az állam, még pedig a tubákért 95 ezer, a pipadohányért 21 millió, a szivarokért 16 millió és a szivarkákért 9 millió forintot. Hát ezt a pénzt talán másra is elkölthették volna.

Éljen a nép!

Éljen a nép igazi, szabad, független partja!

Éljen a Magyar Néplap!

Éljen a 29 pontu néppárt!

Házi Tanácsadó.

Allandó fejfájást. megszüntetünk, ha egy bors palackot félig megtöltünk konyhasóval s arra csordul-tig Ferencpálinkát öntünk, s azután jól összekeverjük. E szerrel a fejet lefekvés előtt — de napjában is többször — dörzsöljük meg. Ugyancsak ezzel, a zuzódás, rándulás, s az izom fájdalmat is sikerrel gyógyíthatjuk.

A pipitér haszna. Másképp Kamilla-fűnek is nevezik. Ha egy esomó pipitert megforralunk, s ha a forrázatból kis, kávé esészével iszunk, az esetben csillapíthatjuk lázunkat, esendesíthetjük a köhögést, s megnyugtató a gyomor idegeit.

A gyakori gyomorfájás ellen rendkívüli nagy sikerrel használható a szárított cseresznyemagvak. Ezeket ugyanis zacskóba teszszük s használat előtt keme-cében, vagy kályhán jó erősen megmelegítjük, s úgy helyezzük — egy más kendőbe csavarba — a gyomorra. Használják ezt még a lábak hidegsége, hát — és fogfájás ellen is.

Mire jó a tojás héj? Ha a tojás héját keme-cében megszáritjuk, aztán mozsárban finomra megtör-jük s ha abból tejben, vízben, vagy levesben — egy kanálnyival beveszünk: ez a szer hathatós sikerrel gyógyít az ideggyengeség, kimerültség, hiányos táplálkozás ellen beállott erőtlenség, vérszegénység, sápkör, görvélykór, sőt vízkór ellen is.

Ablaküveg tisztítása. A ablaküveg tábláit ragyogó tisztaságúvá tehetjük, ha előbb denaturált szeszb e áztatott szivacsos, azután pedig puha bőrdarabbal dörzsöljük be, s csak úgy mossuk meg.

Ha a borok megromlanak. A legjobb kezé-lés mellett is néha megromlik egy-egy hordóbor. Ilyenkor sok mindenféleképp kurálgatja a gazda az elrom-lott bort. Egy híres borgazda a megromlott borokra a következőket ajánlja: Vegyünk annyi tele pohár buzát, ahány hektoliter romlott borunk van. Pörköljük meg azt barnára, erősebben, mint a kávé, és a tüzről le-vevén, gyorsan öntsük egy hosszukás zacskóba, melyet már e célra előre elkészítettünk. A zacskót aztán a hordó száján keresztül a folyadékba dugjuk, fölül egy zsineggel a dugaszhoz erősítjük s így meghengergetjük a hordót, napjában többször.

Kemény bőr puhítása. Sokan azt hiszik, hogy az olyan lábbeli, (csizma, vagy cipő) amely kiszáradás folytán egészen megkeményedett, legkönnyebben úgy puhul meg, ha azon szárazon bekenik. Hát ez tévedés. Sokkal inkább célt érünk, ha a megkeményedett eszima bőrét előbb meleg vízbe mártjuk s csak azután kenjük be. Így visszanyeri régi alakját és fényét.

Fogfájás ellen — különösen, ha a fog odvas, lyukas: kitünő szernek bizonyult a patikában 10 fillér-ért hapható *petron-gyökér*, melyet lisztte törve, két tized erős szilvórium közé hintünk. Egy-két napig állva hagy-juk, míg leülepedik s azután a fájós oldalra egy evő-kanálnyival beveszünk, s szánkban tartjuk mindaddig,

míg a nyálzás meg nem indul. Ez a szer többször használva, nemcsak a fogfájást szünteti meg, de az odvas fogat idővel teljesen elpusztítja, anélkül, hogy a szomszédos egészséges fogaknak ártana.

MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

A török szultán és Németország. A szultán táviratot intézett Vilmos császárhoz, amelyben gratulál Frigyes császár özvegyének fölgöygyüléséhez és egyuttal újra kifejezi a császár iránt érzett különös és változhatatlan barátságát. Vilmos császár meleg hangon köszönte meg az üdvözlést. A szultán Bülow grófnak is küldött táviratot birodalmi kancellárrá való kinevezése alkalmából. Ebben a táviratban kiemeli a szultán, hogy Bülow gróf, Vilmos császár konstantinápolyi látogatása alkalmával nagyon kedves emléket hagyott a török fővárosban. Birodalmi kancellárrá való kinevezése csak hozzájárulhat ahhoz, hogy a két uralkodó és a két kormány között szerencsésen fennálló barátságos viszony még szorosabbra fűződjék. Bülow gróf köszönetet mondott a szultánnak.

A kínai bonyodalom. A szövetséges csapatok egyik várost a másik után foglalják el Kinában. A rendes kínai katonák nem bírnak ellenállani a szövetséges csapatoknak. Anglia és Németország egymás között békés megegyezésre jutottak a kínai dolgokat illetőleg. Ez az egyezés rendkívüli módon megörvendeztette Kwangszu kínai császárt, aki e fölötti örömeiben vissza akar térni Pekingbe. A valódi béke megkötésének legfőbb feltétele, hogy Tuan herceg és cinkostársai kivégeztessenek. Ők voltak ugyanis azok, akik a bokszerket lázadásra szították.

Az angol-bur háború. Az angol főparancsnokság erélyesen véget akar vetni (de csak úgy, ha lehet) a guerrilla-harcoknak és szigorúan meg fogja büntetni azokat, akik jöhetnek egyszer már megadták magukat, mégis a felkelők közé állottak. Transvaalban hozzáfogtak az angol bányák megművelésének a folytatásához. Új munkásokat szerződtettek és összeroboztatták a szerte széledt régi munkásokat. Szóval: a háború — bár a legnagyobb erőfeszítéssel egyre tart s a jelek után ítélve — jól bele fog nyulni a télbe is, mire vége lesz. A burok között azonban nagy éhínség uralkodik. Irtózatos drágák az élelmi — s fogyasztási cikkek. Cukor, rizs, liszt, tej, vaj semmi pénzért sem kapható többé. Gyertya egyáltalán nem kapható, egy skatulya gyújtó egy korona, egy gombolyag céna hamadfél korona. Egy kiló disznóhús nyolc korona. Egy hektoliter burgonyát százhuszonhat koronán alul nem adnak. Az a tehén, amelynek ára rendes körülmények között százhusz korona, most a négyszeresét éri meg. Mennyire emelkedik még a drágaság, egyelőre nem lehet tudni, mert harmadfélezer zsák liszten kívül semmi áru sem jött a városba, a mióta az angolok birtokában van.

Spanyolországban kormánybukás volt, mint az már mult számunkban megírtuk. Az elébbi, ugynevezett Silvela-kormány azért bukott meg, mert kinevezte Madrid katonai parancsnokává Weyler tábornokot, a „kubai hiénát”. Ez a kinevezés országos botránkozást keltett s a vége az lett, hogy a kormány belebukott. Az új kormány mindenki-

nek meglepetésére megerősítette Weylert a hivatalában s mindössze azt az ígéretet vette tőle, hogy minden politikai mozgalomtól távol tartja magát. Ezzel az ígérettel valószínűleg nagyon kevés spanyol politikus fogja beérni s így Madridban, sőt egész Spanyolországban újabb zavarok várhatók.

Görögországban csak egy kérdést tárgyal minden ember. Ez a kérdés pedig: hogy mi lesz Kréta szigetével? Kréta kormányzója, György görög királyfi ugyanis azon fáradozik, hogy Krétát függetlennek ismerjék el a hatalmak. Ha egyszer ezt elérte, a krétaiak önszántukból csatlakozni fognak Görögországhoz. A török kormány nagyon aggódik György herceg terve miatt s attól fél, hogy a cárt is ráfogja bírni arra, hogy Krétának Görögországhoz való csatolását követelje. A görög királyné is Livádiába érkezett, hogy ilának a tervét előmozdítsa. Ezek a hírek nagyon elkedvetlenítették a török kormányt, a melyet arról is értesítettek, hogy Macedóniában egyre naggyobbodik az izgatottság.

Közgazdaság.

Novemberi teendők. A télire elrakott zöldség és gyökérféléket meg kell szellőztetni, a romlásnak indultakat kiválogatni. Betakarítjuk a télire való tűzifát. A csűrökben folytattatik a cséplés. Lány időben mostantól kezdve folyton lehet a fákat párosítani: a november és decemberben párosított fák sokkal korábban és bujábban hajtának ki, mint az előbb, vagy utóbb párosítottak. Miután a szüret véget ért, a szőlőben a karók fölszedetnek. Ha szükségesnek mutatkozik, most kell a szőlőt megtrágyázni. Hidegebb éghajlat alatt idejekorán be kell fedni a szőlőket, még mielőtt a fagyok beköszöntenének. Melegebb éghajlat alatt a szőlőket nem szükséges beföldni. A zöldséges kertben, ami munkát a mult hóban el nem végeztünk, azt most végezzük. Lehet vetni salátát, hónapos retket és más eféléket. Szántóföldön az őszi vetés bevégeztetik s folytatjuk a fölforgatást és trágyázást. A szarvasmarhákat nem szabad többé kiereszteni az istállóból. A méhkasokat, ha nagyon hideg idő jár, be kell földni, hogy a méhek a hideg ellen védve legyenek.

A baromfitrágya — nevezetesen a pulyka, tyúk, lud, galamb stb. trágyája — igen sok növényt termékenyítő sokat tartalmazván, nagy hajtóerővel bír. Eppen azért tanácsos azt gyűjteni, még akkor is, ha saját gazdaságunkban fel nem használhatjuk, mert szívesen vásárolják azt kertészeink. A gyűjtést leghelyesebb úgy eszközölni, hogy egy hordóba, vagy faládba egy-egy centiméternyi földréteget, erre egy kevés foszforsav müttrágyát s erre egy centiméternyi baromfitrágyát, hasonló vastagrétű rétegekben mindaddig rakunk, míg a hordó, vagy edény meg nem telik. Az állatok egészségének megvédése, illetve az ol tisztántartása céljából is tanácsos a baromfi ürülék gyűjtése.

Gabonaértékesítő szövetkezetek. A Magyar Gazdaszövetség Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezte által, gabonaértékesítési szövetkezetek létesítése

tárgyában megindított mozgalomnak már is mutatkoznak az eredményei, amennyiben Apátfalván, Magyar-Bánhegyesen, Mezőkovácsházán és Nagylakon szépen folynak az üzletrész-jegyzések s így biztosra vehető, hogy ezen nagy alföldi községekben a tél folyamán meg is alakulnak a szövetkezetek. Legújabbán ismét Perjámoson — Torontálmegyében — Uj-Felértón — Szabolcsmegyében és Petrovazzellón — Bácsmegyében kezdeményezték a gabonaértékesítő szövetkezetek megalakítását. Akik ez ügyben a részleteket megtudni akarják, forduljanak *Mesko* Pálhoz, a Nyitrai Központi Hitelszövetkezet igazgatójához, mint a Magyar Gazdaszövetség fogyasztási és értékesítő szövetkezet megbízottjához.

A beteg burgonyagumókat ne hagyjuk a szántóföldön, mert nemesak álcáknak adnak menedékhelyet, hol biztosan bebábozhatják magukat, hanem a mezei egérnek is táplálékot nyújtanak: továbbá a beteg burgonyában székelő gombák iníciálják a következő burgonyatermést is. Legjobb tehát a beteg és kisselejtezt gumókat összehányani és mésszel jól leönteni.

Az állategészségügy államosítása. Az állategészségügy államosítása 1901. január elsejével lép életbe. Ez év végéig még ki fogják nevezni az állami állatorvosokat is, számszerint hatszázat. Az állategészségügyi közszolgálat államosításával hét állategészségügyi kerületre osztják az országot. Az egyes kerületek székhelyei a következők: Budapest, Pozsony, Veszprém, Kassa, Nagyvárád, Temesvár és Kolozsvár. E kerületek élén állategészségügyi felügyelők fognak állani, a kiknek az állami állatorvosok közvetlenül alá lesznek rendelve.

KÖNYVES-POLC.

„Tört remények“. Ez alatt a cím alatt adott ki a magyar gazdasszonyok egyik legkiválóbb alakja, *Zilahy* Agnes egy kötetet, melynek tartalmát elbeszélések, jellem- és életrajzok képezik. Valamennyi az életből van kiollóva. Hangulatos, csinos apróságok, s megérdemlik az elolvasást. A könyv kapható a *Magyar Néplap* kiadóhivatalában egy koronáért, amelynek elküldése esetén bérmentve küldjük a megrendelőnek.

Borbély György zalaegerszegi főgymnasiumi tanár **„Magyar Paizs“** címen társadalmi heti lapot indított a hazai ipar támogatására, a szövetkezeti eszme terjesztésére, s általán a nemzeti közgazdaság és a faji jelleg védelmére. Az első számban az ismertető cikkeken kívül *Bartha* Miklós-nak is van egy program cikke, *Jászai* Marinak s *Harmath* Lujzának egy-egy levele: dr. *Kele* Antal egy cikksorozat kezdett meg a szövetkezetekről. A lap állandóan közli a magyarországi gyárakat, nagyobb iparosokat és kereskedőket. Hetenként legkevesebb nyolc oldalon jelenik meg, s évi ára csak négy korona, hogy minél népszerűbbé tegye itthon a hazai gyárakat.

„Magyar Munka“ címen komoly irányú, közgazdasági s társadalmi havifolyóirat indult meg *Gerő* Ernő fővárosi hírlapíró szerkesztése mellett. Az új lap üdvös feladatot vállalt magára: a magyar ipar fellendítésén kívül küzdeni a munka megbeesüléséért s a *munkanélküliség* elleni társadalmi akció ügyének viteleért: erre annnyival is inkább szükségünk van, mert nálunk e kérdés még csecsemő korát éli. Tartalmas az első szám: cikke a munkanélküliségről, a kis és aliparosokról, munkaszövetkezetekről, kivándorlásról stb. Előfizetési ára egész évre két korona. Szerkesztősége Budapest VI. Erzsébetkörút 13. sz. alatt van.

Az **Örökimádás** I-ső évfolyamának *október* havi füzete megjelent. A jelen füzet a következő jeles dolgozatokat tartalmazza: Az élet fája. — Szentbeszéd. Mondotta *Porubszky* József pápai kamarás, toalmási plebános. A — szentségi társulatok római zarándokutja. — Egyházi öltönyök színei. — Oltáregyesületi ügyek: 1. Nagylelkű adományok. 2. Választmányi gyűlés. 3. Az Oltáriszentség Királya adományt kér. 4. Befolyt pénzek nyugtázása. 5. Tárgyak lajstroma. — Gyémántszemek az Oltáriszentség kincseiből: a) Megmérgezett Ostyák. b) Édes Atyánkért. c) Ego dormio sed cor meum vigilat (Én alszom, de szívem ébren van.) — Irodalom. — Vegyes. — Megholtak névsora. — Hirdetések.

(r.) **Vörösmarty Mihály** *Az életrajza a nép számára.* Ely című munka kerül ki pár nap múlva *Bodnár* Gáspár ismert népiró tollából Szatmáron. A királyköltő élete oly élénken, úgy a nép szája ize szerint van megírva, hogy a melyik földművesházban e könyvet elolvassák, *Vörösmarty* emléke folyton ott marad. E könyv ára 35 krajcár lesz. 10 példány egyszerre való megrendelésének ára 30 krajcár. Már most lehet megrendelni *Bodnár* Gáspárnál, Szatmáron.

MULATTATÓ.

Keresi a szavát.

Kárász ur sehogysem bírja kibékíteni a feleségét. Az asszony duzzog és sehogysem akar felelni a kérdéseire. Egyszerre csak a férj nyitogatni kezdi a szekrényeket, mindent össze-vissza dobál, keres, kutat. Ezt már nem nézhette a menyecske és felfortyan:

— Mit keressz?

— A szavadat, édes, felelt a férj.

Az nem bizonyít.

Szakácsné: (az öreg kofához): Friss a rák?

Kofa: Hogyne volna friss? Hisz' láthatja hogy él.

Szakácsné: Az nem bizonyít semmit. Maga is él, de azért nem friss.

A rátartós betyár.

A régi lovasbetyár-világban híres volt a most már vén *Lehőc*. Vénységére megkegyesedett. Mindennapi templomlátogatóvá lett. De azért a szomszédok gyanakodtak rá. Egyik be is panaszkolta, hogy a múlt éjjel két ludját ellopta. *Lehőcöt* becítálta a rendőrség.

— Öreg, panasz van kend ellen.
 — Lőhet, de mi légyön?
 — Két ludat lopott kend a szomszédjától.
 — Mán mint én? — Osz! a szomszédomtól? —
 Osz! még ludat!?

— Erős gyanu van maga ellen.
 — Lőhet. Hanem csak amondó vagyok: hogy még
 mikor rátermött ember vótam, mögesött, hogy néha néha
 vezettem lovat, hajtókáltam marhát, olykor-olykor disznóval
 is kupeczkodtam. De hogy én valaha ludat loptam vóna
 — arra mán nem vitt rá a lélok. Aki gyanakodik rám, lelke
 rajta! De itt üssön meg a mennydörgös istennyila a tekin-
 tetős ur mellett, ha most igazat nem mondtam.

*

Cigány adoma.

Akasztofa alatt állt a cigány. Kerdik, mi az utolsó
 kívánsága. Sört kért a more, a mit kapott is, de alig kós-
 tolja meg, leteszi a kancsót.

— No, miért nem iszol cigány?
 — Nagyon hideg, *úrt ázs egíssigómnék.*

*

Visszarágott.

— Hány óra van — kérem szeretettel, kérdezi a
 vidéki atyafi a mellette elmenő urat.

— Most éppen az az idő van, amelyben a szamarakat
 szokták itatni.

— Csudálom, — felelte a szürös atyafi — hogy az ur
 még nincs a — kutnál.

*

Ez is az óráról.

Idegen: Mondja csak bácsi hány óra? Az imént
 tizenhetet ütött a toronyóra?

Éjjeli őr: Egy negyed egyre.

Idegen: Hogy-hogy?

Éjjeli őr: Ilát tetszik tudni, egy kicsit lassan üt az
 óránk. Először négy fertályt üt, aztán tizenkettőt, ez össze-
 sen tizenhat. Csakhogy ez bele telik egy fertály órába, hát
 mindjárt utána üti az egyfertályt is, így lesz aztán össze-
 sen tizenhét.

*

Drága mulatság.

Táviró tiszt: Minden szóért három krajcárt kell fizetni.

Falusi: Nem vagyok bolond, akkor maga még egy fél
 óráig elfecsegne velem.

*

Az igazi fősvénység.

Beleesett a fősvény a Dunába. A segítségére siető
 halász kezét nyujtva így szól neki: „adja ide a kezét!”

— Nem, nem! — kiált elutasítólag a fősvény, — én nem
 adok semmit. És csakugyan inkább a vízbe fult.

Éljen az általános titkos szavazati jog!
 Éljen a 29 pont!

MAI KÉPÜNKHÖZ.

Halottak napja van. Amikor a levelek elsárgultak,
 lehulltak, amikor már érezni kezdjük a közeledő téj
 dermesztő lehel, mielőtt a természet teljesen átala-
 kulna, a temető egy hideg, őszi napon megnépesedik.
 Földszítik a sírokat. Szegény, gazdag egyaránt siet a
 temetőbe. Ez — a gazdag — ékes koszorút helyez a
 sirra. Aztán színes lámpákat gyújt meg. Az — a sze-
 gény — csak egy kis méceset gyújt . . . Tömve van-
 nak a temetők. Hullámzik a nép. Az élők ünnepet ad-
 nak a halottaknak. Megemlékezünk e napon azokról is,
 akik *nagyok* valának. Akik, míg éltek, szellemükkel
 hasznosakat, jókat, üdvöseket alkottak. A magyar
 nemzetnek sok nagy halottja van. November elsején
 aztán fölkeresik a sírjukat, hogy megemlékezzenek ró-
 luk, akik szerették a hazát . . . Hogy elsorolják ér-
 demeiket — az utókornak. Egy ilyen jelenetet mutat
 be mai képünk is, amikor egyik *jelesünk*, a hazának
 egyik nagy fia sirjánál, rójjja le a hálás nemzet a kegye-
 let adóját: a *megemlékezésben*.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. J. (Mihályi). Nagyon természetes, hogy fiainak
 hadmentességi adót kell fizetni. Az ön esetében 12 koronát.
 Lehet azonban folyamodni leszállításért is és az ön munka-
 képtelenségére való tekintettel — a pénzügyigazgatóság (a
 hova a kérvény szegénységbi bizonylattal együtt benyújtandó)
 le is szállítja a felére. — **H. István. (Paks.)** A mai Házi-
 Tanácsadónkban talál erre orvosságot. — **Cz. P. (Tó. Almás)**
 Alighanem *trachomája* (egyiptomi szembetegsége) van a fiá-
 nak. *Rögtön* tessék orvoshoz menni, s az esetet bejelen-
 teni, mert ez a betegség *ragályos*. — **J. M. (Tapolcafé.)**
 Köszönjük a szives buzdítást. Amint látja, lankadást nem
 ismerve, dolgozunk az önök, a nép érdekében. Csak önök-
 től — a keresztény magyar néptől — függ, hogy célunkat: a
nép sorsán javítani — elérhessük, s azt megvalósíthassuk.
 — **O. László (Kis-Czell.)** A belügyminiszteri tárcsa még
 nincs betöltve. Maga, a miniszterelnök, Széll Kálmán, vezeti
 a belügyi tárcát is. — **H. A. (Kaposvár.)** Az igazságot ma-
 napság már nem mérik fonttal. Igaz, hogy a kormányelnök
 kimondta, hogy a jog, törvény s az igazság korszakát akarja
 megteremteni. De hát — igazságtalanság többször van, mint
 igazság. Mert hát — ha azt akarjuk, hogy a fejünket be-
 törjék — csak igazat mondjunk. — **D. M. (Terestyénfa).** A
pletyka volt, van és lesz. Anyját, apját senkise ismeri: száz
 feje van. Legjobb, ha a férfiak, maguk nem pletykáznak!
 Akkor aztán az asszonynépség is többé-kevébbé féken tartja
 a nyelvet. Egyébként — régi dolog — ha azt akarjuk, hogy
 rágalmazzanak — csak házasodjunk meg. Ha pedig azt
 akarjuk, hogy jót beszéljenek felőlünk: hát akkor — Isten
 nevében meg kell halnunk. Halála után — régi szokás ez —

minden ember — *derék ember*, még ha gazember volt is. Mert hát a halottakról vagy *jót*, vagy semmit. — **P. K.** (*Olád.*) Vörösmarty Mihály Nyéken (Fejérmegyében) született éppen most száz esztendeje. — **A. Bálint** (*Veszvény.*) Az „első magyar-általános-biztosító társaság” — nem zsidótársaság. Az ország *legelső* s legmegbízhatóbb biztosító intézete. Bizalommal fordulhat oda. — **G. J.** (*Szombathely.*) Hogy ki lesz a boldogult Hidassy püspök utódja? Hogy tudnók mi azt most még? Még senkise tudja. Üresedésben csak egy évig lehet. Ezalatt be kell tölteni. — **L. M.** (*Petőháza.*) A lejárt váltóra nézve a kir. törvényszék, mint váltóbírák (az ön esetében a kaposvári) intézkedik. Három nap alatt kell a váltó adósnak fizetnie. Ezt a dolgot nem csinálhatja meg más, (mert nem is szabad másnak csinálni) csak *ügyvédi ember*. Tessék oda fordulni. — **N. Dénes** (*F. Paty.*) A kérdezett vers így hangzik:

Jól nyugszik az eltemetett,
Nem fáj semmi már neki . . .
De fáj neki — nagyon fájuak:
Az élőknek könyei . . .

— **Jó gazda.** Ha a telekkönyvben tisztázni való dolog van, forduljanak a körjegyzőhöz, ne pedig maguk csinálják a törlési nyugtát. A biztosság és a nyugalom kedvéért is nem kell sajnálni azt a pár forintot. Aztán késő talál lenni a *szánom-bánom*. — **D. János.** (*Vönöck.*) Minden számunkban közlünk aranymondást. Ön azonban néhány cigány közmondást szeretne tudni, amelyből a cigányok észjárása tűnik ki. Ime: A világ olyan, mint a garádics: egyik lejtő, a másik fölmege rajta. Ne bántsá a csigát, mert az is cigány: hátán cipeli a házat, mint mi. Jobb a számár, ha rajta ülsz, mint a ló, ha levet. Aki hízeltőre hallgat, olyan, mint a korszó: meg lehet fogni a fülénél. — Meg van elégedve? — **Z. Péter.** (*Zombor.*) Hát majd beleörödlünk lassan-lassan az új 20 koronásba is. Bárcsak sok volna belőle. Az értelmesebb emberek figyelmeztessék a falubelieket, hogy a 20 koronás értéke annyi, mint a régi tíz forintosé. Persze, egy kicsit nehéz hozzászokni az új módhoz. De hát mindent megszokunk manapság. Hiszen a *kilót* is megszoktuk. Pedig akkor is sokat gunyolódta az emberek. Még ilyen verseket is olvastunk, mint ez itt:

Komám uram, nagy baj van.
Megsalhatnak a boltban.
Új mértéket rendeltek,
Mit csinálnak majd kendtek?
Hogy mérik a szappant, —
Hát még majd a — kappant?

— **Régi előfizető.** (*Tab.*) A képviselőválasztások biztos napját még senkise tudja. Az a *politikai levegőtől* függ leginkább. No, meg a liberálisok főhadvezérétől: a miniszterelnöktől. De akármikor lesz: a magyar, független érzelmű, keresztény nép *résen* legyen. Most mutassa meg, hogy nem az *iszom-eszem* a jelszava, hanem saját jóléte, boldogsága, helyzetének javítása. Amit csak úgy ér el, ha az ő elveit, a **29 pontu néppárti elveket** váltja. Ezek az elvek minden sallang nélküliek, igazak, őszinték. Ha ezeket vallja a nép, akkor, és csakis akkor fog boldogulni. — **T. J.** (*Z. Egerszeg.*) 1881. év óta ötödik miniszterelnökünk van. Tisza Kálmán után Szapáry Gyula. — utána Vekerle, ezután Bánffy báró, s most Széll Kálmán. *Odaát* csak öt év óta — a hatodik kormánybuktás volt. — **Sz. Pál** (*Sz.-Udvarhely.*) Budapesten annyi a munkanélküliek száma, hogy három napig se lehetne összeolvasni őket. Pláne most, a tél küszöbén.

Sokkal helyesebben cselekszik, ha leányát most otthon fogja, s csak tavaszkor eresztí a szárnyára. Akkor is csak úgy, ha kedve még addig le nem lohad. Amde ne kényszerítsék. Legtöbb ember azt hiszi, hogy itt Budapesten Eldorado van. Hogy sült malacok futkosnak az utcán, hátukban kést cipelve. Nem, édes atyámfia. Budapest a — végnélküli nyomoruság óriási fészke azoknak, kik helyzetükkel megbarátkozni nem tudnak. Száz közül egy, ha boldogul. A többi 99 elvész, elpusztul, vagy nyomorog, küzd az étellel, meg a halállal. — **P. P.** (*Vath.*) Lábfájdalmi ellen minden esetre legcélszerűbb volna fürdőre menni. Amde most idejét multá. Addig pedig ajánlhatjuk a patikában kapható *aspirint* vagy *phenacetint*, avagy *salicyl* port. Mindenesetre orvoshoz tessék menni. — **H. B.** (*Zombor.*) Ha valaki végrendeletet akar csinálni: legjobb, ha azt ahhoz értő egyénnel csináltatja. Mindenesetre érvényes az is, amelyet önmaguk készítenek otthon, három tanuval. Csakhogy legtöbbször ezek a végrendeletek nem érnek egy pipa dohányt se. Kir. közjegyző előtt készített végrendelet bír a legnagyobb érvényességgel, mert az a törvényes kellékeknek megfelelőleg készült. — **D. Antal** (*Szabadszállás.*) Az illetékes árvaszékhez kell folyamodni, ahol a gyámfiának a pénzét kezelik. Az árvaszék aztán ki fog utalni a fiu tartására az ön részére bizonyos összeget. Csak 50 krajcáros bélyeggel ellátott kérvény kell. — **H. Károly** (*Kemenes-Mihályfa.*) A kérdezett író családi neve: *Radačovič* Béla. Rendesen *Vas Gereben* álnévvalatirt. A legnagyobb magyar író volt, aki megtette azt is, hogy *juhásznak* öltözve ment a nép közé, hogy megtanulja az ő nyelvet. — **L. B.** (*Pozsony.*) A jövő számunkban okvetlenül közölni fogjuk.

Gabona- és termény-árak.

(október 31-ig)

Termény-neme	50 kgm. ára			Termény-neme	50 kgm. ára		
	kor.	fill.	kor. fill.		kor.	fill.	kor. fill.
Árpa	5	90	6 10	Muhar	7	—	7 30
Buza	7	—	7 85	Bab tarka	6	80	7 —
Rozs	6	40	7 20	Bab fehér	7	90	8 10
Zab	5	50	5 60	Borsó	10	—	12 —
Tengeri	6	70	6 90	Lencse	13	—	16 —
Lucerna m.	37	10	38 50	Köles	5	60	5 80
Vörös lóhere	53	50	54 —	Köles kása	12	10	13 40
Baltaczin	12	80	13 20				

Iszákosság gyógyítható a már számos esetben fényes eredménnyel használt, a „Sas gyógyszerárban” külön orvosi rendelet szerint készült **Iszákosság** elleni szerrel. Igen sok elismerő levél. Az illetőnek tudta nélkül is beadható. Egy adag ára **2 frt 20 kr.**, egy kettős adag mely makacs bajnál szükséges, **4 frt 40 kr.**, az utóbbi összeg előleges beküldése mellett, bérmentes szétküldés. Kapható **Sas-gyógyszerárban, Lugoson 19. sz.**

Vértes-féle Sósorszesz.
Minden házban szükséges.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: SCHÖDL GYULA.

MATTONYI FÉLE
GLESSHÜBLER
 legtisztább égvőnyes
SÁVANYUKUT

Készpénz-kölcsön

birtokokra és házakra,

a valódi becsérték háromnegyed részéig, 11 helyre is, 20-25 évi törlesztésre. Birtokos felmondhat bármikor, penzintézet nem. **Lebonyolítás 14 nap alatt.** Konvertálás helyes és illetékmentes. **Semmi előleges költség.** Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat, valamint kataszteri birtokvismásolat.

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
 Budapest, VI., Váci-körút 39.

A kath. sajtó által elismerésben részesített két rendkívül érdekes munka.

A SZOCIALIZMUS HAJDAN ÉS MOST.

Szociálpolitikai mű, IRTA: Dr. Verus. Három kötet, 760 lap.

Ára a 3 kötetnek füzve 12 kor. kötve 15 kor.

I. Kötet. A jelenkor signaturája: Az anyanyelvi vallástalan szellem kéros következményei. A keresztény vallás jótékony befolyása. A szociális kérdés az ókor népeinél. A szociális kérdés Magyarországon. A szociális kérdés Franciaországban. A szociális kérdés jelenkorban. A liberalizmus és a társadalmi egyenlőség elve. A jelenkor társadalmi és a szocializmus. A modern korszellem és a munka. A szociális kérdés megoldása. A keresztény szellem és a munka. Törvedékek a jelenkori szocializmus történetéhez.

II. Kötet: A keresztény társadalom programja. A XIX. század és a katholicizmus. A XIX. század modern állama. A modern államtan tarthatatlansága. A kereszténység államtana. A XIX. század családi tüzhelye. A modern kor házassági köteleke. A nők emancipációja. Az iskolakérdés. Az agrár osztály bajai és azok orvoslása. A munka rendezése. A munkás védőtörvény. A vasárnapi munkaszünet. A munkabér életkérdése. Munkásbiztosítás. A munkásbizottságok. A munkássegyletek. A munkáskamarák. A jótékonyági intézmény. A munkás-sztrájk. A kisipar válsága és rendezése. A kereskedelem válsága. A pénz hatalma. A sajtó hatalma. A népfőnsegi elv és a népképviselés. A filozofemizmus és antiszemizmus. A legszegényebb osztály és az állam.

III. kötet. A különféle vallások befolyása a társadalomra. A különféle vallásoknak történeti alapon való fejtegetése. China. India. A budhaizmus. Az indus vallás befolyása az indus nép életére. Egyiptom. Az asszirusok és babiloniak vallástörténete. Phönícia. Perzsia. Zsidóország. Hellas és Róma. Afrika. Amerika. Ausztrália. A mohamedánizmus. A pogány vallás okai. A keresztény kinyilatkoztatás szükségessége. Isten és ember. A kereszténység fölönye az ókori vallások fölött. A krisztusi vallás es ellensegei. A felvilágosultak vallása. A jövő Krisztusé.

MAGYARORSZÁG ÉS A ZSIDÓSÁG.

IRTA: Petráševich Géza.

Második kiadás, 206 lap. Ára 3 korona.

A pénz előleges beküldése mellett portomentesen szállítja: **Szent-Gellért Kath. műintézet Budapesten Práter-utca 44.**

STOWASSER J. es. és kir. hangszergyáros, a es. kir. hadsereg és a magy. kir. honvédség szállítója.
 BUDAPEST, II. Lánchíd-utca 5 sz.

Harmonika-árjegyzék külön kerentő.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hegedűk vonóval 3 forinttól 15 frtig. Mesterhegedűk vonóval 15 frttől 300 frtig. Gordonkák vonóval 10 frttől 150 frtig. Nagybőgők vonóval 20 frttől 100 forintig. Fuvolák 2 frttől 100 forintig. Szárny-kürtök 14 frttől 20 frtig. Czim-balmok 35 frttől 300 forintig. Osí magyar tárogatók szabaldalmazva 20 frttől 60 frtig. Elpusztíthatatlan, kitűnő erős hangu harmonikák utolérhetetlen erős hanggal és tartós-sággal 3, 4, 5, 6, 8, 10 frttől 80 forintig. Templomi és más zenekarok részére

fuvó és vonó hangszerek

előnyös fizetési feltételek mellett legjutányosabb árban szállítatnak

Specialista
sérvkötőkben!
 Keleti-féle es. kir. szab. sérvkötője a legújabb szerkezettel, elismerve a legtükéletesebbnek ezen genrében. Nem csúszik, nem okoz kellemetlen nyomást s megfelel a legmagasabb követelményeknek.
Árak: Egyoldalú 6 frt, Kétoldalú 12 frt. Meg nem felelő kicseréltetik.
 Képes árjegyzéket diszkreczióval küld a gyár.
KELETI J.
 V., Koronaherezeg-utca 17.

